

NOTAT

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Klimatilpasning, vandsektor
og grundvand
J.nr. NST-4400-00021
Ref. ancma, malas
Den 23. maj 2013

Høringsnotat

vedrørende

Forslag til lov om ændring om lov om betalingsregler for spildevandsforsyningselskaber m.v. (Betalingsstruktur for vandafledningsbidrag, bemyndigelse om opgørelse af særbidrag for behandling af særligt forurenede spildevand m.v.)

Lovudkastet blev sendt i ekstern høring den 30. april 2013 med frist for at afgive høringssvar den 21. maj 2013. Den 13. maj 2013 afholdt Naturstyrelsen informationsmøde for interesserede høringsspartner.

Udkastet blev sendt i høring hos en bred kreds af myndigheder og organisationer. Naturstyrelsen har modtaget i alt 25 høringssvar, hvoraf 2 oplyser, at man ikke har bemærkninger til lovforslaget.

Følgende høringsspartner har fremsendt bemærkninger til udkastet til lovforslaget:

KL, DANVA, Landbrug & Fødevarer, Dansk Industri, Danske Regioner, Dansk Miljøteknologi, Fredericia Spildevand A/S, Gribvand Spildevand A/S, VandCenter Syd, samlet fra Esbjerg Forsyning A/S, Randers Spildevand A/S og Aalborg Forsyning, Kloak A/S, FVD, FSR - danske revisorer, Danske Slagtermestre, Grundfos Biobooster, BL – Danmarks almene boliger, HORESTA, Forbrugerrådet, Advokatrådet, Bryggeriforeningen, Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation, Danske Havne, Datatilsynet.

Følgende høringsspartner har oplyst, at de ingen bemærkninger har til udkastet til lovforslag:
Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Boligadvokater.

Svarene har berørt følgende punkter:

- a) Lovforslagets formål
- b) Ændret betalingsstruktur
 - 1) *Byrdefordeling, kostægthed, markedsvilkår*
 - 2) *Økonomi*
 - 3) *Beregning af bidragets størrelse*
 - 4) *Effektivisering og indfasning*
- c) Øvrige betalingsprincipper
- d) Særbidrag
- e) Øvrige forhold

Foruden de ændringer, der fremgår af dette notat, er der foretaget mindre indholdsmæssige ændringer og lovtekniske justeringer i lovforslaget.

I det følgende gennemgås de væsentligste høringssvar til de ovennævnte punkter og Naturstyrelsens kommentarer hertil. Ønskes der detaljerede oplysninger om høringssvarenes indhold, kan Naturstyrelsen henviser til de afgivne høringssvar.

En del af de modtagne høringssvar indeholder bemærkninger angående spørgsmål, som vil skulle fastlægges nærmere i en udmøntende bekendtgørelse, ligesom der lægges vægt på, at høringssvarerne inddrages i udarbejdelsen af udmøntende bekendtgørelse. Naturstyrelsen bemærker hertil, at en bekendtgørelse naturligvis vil blive sendt i høring med henblik på inddragelse af bemærkninger fra høringssvarerne. De bemærkninger, der er modtaget i forbindelse med høringen af lovforslaget, og som vedrører den udmøntende del, vil indgå i forbindelse med udarbejdelse af de udmøntende regler.

a) Lovforslagets formål

(KL, Landbrug & Fødevarer, DANVA, Dansk Miljøteknologi, DI, Gribvand Spildevand A/S, HORESTA, Danske Slagtermestre, Bryggeriforeningen, Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation, Danske Havne)

Landbrug & Fødevarer bemærker, at der med dette lovforslag er taget et vigtigt skridt mod en mere kosttætte betaling for spildevandet, der vil gøre spildevandsregningen hos danske virksomheder mere rimelig. Landbrug & Fødevarer kan derfor varmt støtte initiativet i vækstpakken og dermed også dette lovforslag. HORESTA er enig i, at der skal være større sammenhæng mellem pris og omkostninger ved spildevandshåndteringen. Danske Slagtermestre kvitterer for, at der tages fat om disse afgifter, der i stor grad påvirker den danske konkurrenceevne. Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation mener umiddelbart, at lovforslagets formål er hensigtsmæssig varetagelse af såvel erhvervets som forbrugernes interesser, under forudsætning om, at der stilles krav om effektivisering. Danske Havne er positivt indstillet over for forslaget.

DANVA mener, at trappemodellen giver en mere retfærdig betaling for store vandforbrugende virksomheder.

KL har som udgangspunkt ingen kommentarer til selve trappemodellen og dermed den ændrede fordeling af omkostninger mellem virksomheder og private husstande. Bryggeriforeningen kan generelt støtte lovudkastet.

DI og Gribvand Spildevand A/S bemærker, at store vandforbrugere efter de gældende regler betaler for meget. DI mener, at det i sprogbruget bør fremgå, at omlægningen af spildevandsafgiften, med udgangspunkt i spildevandsudvalgets arbejde, ikke handler om lettelse for de store spildevandsudledere, men om at skabe en spildevandsbetalingsmodel, der bedre lever op til forureneren betaler princippet. Gribvand Spildevand A/S bemærker, at lovforslagets formål om, at skabe en mere kosttætte afregning af de store forbrugere i forhold til gruppen af mindre forbrugere, anses for at være nået.

Dansk Miljøteknologi støtter en mere kosttætte betalingsstruktur for vandafledningsbidraget, men mener samtidig, at det skal sikres, at der stilles krav til de store vandforbrugende virksomheder om, at de fremover fortsat skal lægge vægt på udvikling og anvendelse af vandeffektive teknikker og processer af hensyn til mere effektiv brug af vandressourcerne. Samtidig vil Dansk Miljøteknologi opfordre til, at den igangværende revision af vandsektorloven under alle omstændigheder færdiggøres, uden at der træffes beslutninger som vil være meget hæmmende for udviklingen af innovative og vandeffektive teknikker i Danmark.

Naturstyrelsens bemærkninger

Af høringssvarernes bemærkninger fremgår det tydeligt, at lovforslagets budskab om lettelse til store vandforbrugere samt kosttæthed er blevet forstået. Naturstyrelsen har noteret sig, at der således er bred tilslutning til lovforslagets formål. Af Aftale om en vækstplan fra april 2013 fremgår det netop, at regeringen i samarbejde med Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti har besluttet at søge spildevandsbetalingen lettet for de store vandforbrugende virksomheder.

Med hensyn til Dansk Miljøteknologis forslag om at inddrage vandeffektivitet og innovation skal Naturstyrelsen bemærke, at dette ikke er en del af Aftale om en vækstpakke. Som det fremgår nedenfor under punkt e) arbejdes der sideløbende med dette område.

b) Ændret betalingsstruktur

1) Byrdefordeling, kostægted, markedsvilkår

(DANVA, Fredericia Spildevand A/S, Gribvand Spildevand A/S, VandCenter Syd, Esbjerg Forsyning A/S, Randers Spildevand A/S, Aalborg Forsyning, Kloak A/S, Landbrug & Fødevarer, KL, Dansk Miljøteknologi, Danske Slagtermestre, BL – Danmarks Almene Boliger, Forbrugerrådet, Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation)

Fredericia Spildevand A/S, Gribvand Spildevand A/S, VandCenter Syd og Danske Slagtermestre gør opmærksom på, at det bliver de små forbrugere i de specifikke forsyninger, der kommer til at yde rabat til de store forbrugere, og lokalt kommer til at betale for rabatterne. Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation mener, at det vil få ganske alvorlige økonomiske konsekvenser for deres medlemmer, hvis der sker prisstigninger på op til 80 %, som det har været fremme i pressen.

VandCenter Syd bemærker, at nok er det opkrævede vandafledningsbidrag ens for almindelige borgere (små vandforbrugere) og virksomheder (storforbrugere), men at virksomhederne kan få refunderet moms og afgifter, ligesom virksomhederne har mulighed for at trække udgiften til vandafledning fra, før der betales selskabsskat (25 %) af overskuddet. Borgerne derimod skal betale indkomstskat, før de betaler for vand. VandCenter Syd gør derfor opmærksom på, at når det derfor fremgår af lovforslaget, at de store vandforbrugere betaler en uforholdsmæssig stor andel af den samlede spildevandsregning, så bør det også bemærkes, at den økonomiske belastning pr. m³ er betydeligt mindre for erhvervsvirksomhederne end for borgerne.

KL og Dansk Miljøteknologi frygter, at der kan opstå en uheldig skævvridning i de kommuner og/eller forsyningsområder, hvor der findes store vandforbrugende virksomheder og et mindre antal forbrugere, og hvor det fremover vil blive dyrere for den enkelte husstand og erhvervsvirksomheder med et "normalt" vandforbrug. KL mener derfor, at konsekvenser bør analyseres nærmere. Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation opfordrer til, at lovforslagets økonomiske konsekvenser for borgere angives udtrykkeligt i bemærkningerne. Forbrugerrådet foreslår, at der sikres en udjævning mellem områderne, så forbrugerbeskyttelsen fortsat er intakt. Gribvand Spildevand A/S foreslår herunder, at byrdefordelingen i højere grad gøres mere landsdækkende, da det jo er i alles interesse, at væksten i Danmark øges.

DANVA og Forbrugerrådet foreslår, at der bør gives dispensation til, at man kan indfase trappemodellen over en længere tidshorison end 5 år med henblik på at afbøde virkningerne heraf. DI foreslår, at det bør fremgå af lovbemærkningerne, at indfasningen af trappemodellen foregår lineært over 5 år.

Danske Slagtermestre bemærker, at nødvendigheden i lettelse af spildevandsafgiften ikke er større hos de store end hos de små virksomheder. Foreningen konstaterer derfor med meget stor forundring, at der lægges op til en meget betydelig afgiftslettelse hos de helt store slagterier og en decideret fordyrelse hos deres medlemmer i den modsatte ende af skalaen. Danske Slagtermestre og BL – Danmarks Almene Boliger mener, at loven dermed vil medføre en alvorlig konkurrenceforvridning mellem små og store virksomheder – til de stores fordel. Danske Slagtermestre har et alternativt forslag, som ikke påvirker en branches indbyrdes konkurrenceforhold, hvorefter betalingen gradueres efter branchekode.

KL, VandCenter Syd og Esbjerg Forsyning A/S, Randers Spildevand A/S, Aalborg Forsyning, Kloak A/S, påpeger, at der behov for klare definitioner og beskrivelse af, hvordan forskellige forbrugsgrupper håndteres, bl.a. fordi afgrænsningen af, hvilke virksomheder der skal være omfattet af trappemodellen ikke forekommer klar og vil kunne give anledning til fortolkning. VandCenter Syd mener endvidere, at det er nødvendigt med en meget klar definition, såfremt vandselskabernes omkostninger forbundet med administrationen af trappemodellen skal holdes på et rimeligt lavt niveau.

Landbrug & Fødevarer opfordrer i denne forbindelse til at afsøge mulighederne for at anvende eksisterende velfungerende IT-systemer, når virksomheder, der opererer på markedsmæssige vilkår, skal afgive

oplysninger herom i et IT-system. Reglerne bør ligeledes indrettes således, at det ikke kommer virksomheden til skade, hvis IT-systemet ikke virker efter hensigten.

KL og Esbjerg Forsyning A/S, Randers Spildevand A/S, Aalborg Forsyning, Kloak A/S mener, at dokumentationen for de virksomheder, der søger om at blive omfattet af den degressive takst, bør vedlægges en underskrevet bekræftelse fra en revisor på, at de faktuelle oplysninger er korrekte, så forsyningsselskaberne ikke skal bruge tid på kontrol heraf i deres sagsbehandling af ansøgningen.

Naturstyrelsens bemærkninger

For så vidt angår bemærkningerne om, at indførelsen af en trappemodel vil betyde stigninger for mindre vandforbrugere, kan Naturstyrelsen oplyse, at lovforslagets formål er lettelser for store vandforbrugende virksomheder ved at gøre betalingen mere kosttætte. I bemærkningerne er det dog præciseret, at som følge af de forventede effektiviseringer er virkningen for de mindre vandforbrugere alt andet lige ved fuld indfasning neutraliseret på landsplan. Endvidere bemærkes, at de gældende takster varierer forsyningerne imellem, og at de mindre vandforbrugere, der vil opleve de største stigninger, ikke nødvendigvis vil have de højeste priser efter indførelsen af den ændrede betalingsstruktur. Det skyldes, at bl.a. sammensætningen af vandforbrugere inden for en forsyning har betydning for priserne. Priserne i forsyninger med en stor andel store vandforbrugere vil med den gældende betalingsstruktur derfor alt andet lige være lavere end i forsyninger med en lille andel store vandforbrugere.

Til VandCenter Syds bemærkning om, at vandafledningsbidraget allerede i dag er lavere for virksomhederne end for de almindelige forbrugere, kan Naturstyrelsen oplyse, at nok kan virksomhederne trække moms fra og betaler udgifterne til spildevand før skat, men at det er den selskabsstruktur, som findes i Danmark, og den gælder såvel betaling for spildevand som for andre ydelser eller indkøb. Spildevandsudgifterne for virksomhederne overgår i dag generelt de udgifter som rensningen af deres spildevand påfører forsyningerne, og et af formålene med lovforslaget er at skabe en større kosttæthed i betalingen.

Naturstyrelsen kan endvidere oplyse, at takster fastsættes lokalt med henblik på, at spildevandsforsyningen hviler i sig selv, dvs. at taksterne efter den til enhver tid gældende takststruktur skal fastsættes, så der opnås det ønskede samlede provenu. Takstniveauet vil også efter indførelse af trappemodellen skulle fastsættes lokalt, men der forventes med den udmøntende bekendtgørelse at blive fastsat nærmere regler om forholdet mellem taksterne på de tre trappetrin. Det er ikke formålet med dette lovforslag at ændre ved den lokale beslutning om, hvordan det enkelte spildevandsforsyningsselskab skal drives.

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at trappemodellen indføres over 5 år. Foreningernes forslag om, at der skabes en dispensationsordning eller længere indfasning af reglerne med henblik på at afbøde virkningerne heraf, følges ikke. Dette på baggrund af, at lovforslaget er en del af vækstaftalen. Det er nu, virksomhederne har brug for lettelser, hvorfor indfasningen ligger fast. Den nærmere model for indfasning over de fem år vil blive fastlagt i forbindelse med den udmøntende bekendtgørelse.

Lovforslaget har som formål bl.a. at skabe en mere kosttætte betalingsstruktur for spildevandsafledning. Som det fremgår af bemærkningerne, er ca. 80 % af udgifterne til spildevandsbetaling faste, hvorfor den sidst afledte kubikmeter spildevand er billigere end den første. I forlængelse heraf kan Naturstyrelsen bemærke, at store virksomheder ofte har stordriftsfordele. Lovforslaget har ikke til hensigt at skabe udligning internt i en branche, hvorfor forslaget fra Danske Slagtermestre ikke følges.

For så vidt angår ønsket om klare definitioner og forklaring på begrebet markedsvilkår, kan det oplyses, at det vil blive endeligt fastlagt i den udmøntende bekendtgørelse.

Naturstyrelsen er enig i, at IT-systemer skal være velfungerende. Lovforslaget giver ministeren mulighed for at fastsætte krav om digital afgivelse af oplysninger i bestemte IT-systemer. Det er ikke hensigten, at spildevandsforsyningsselskaberne skal kontrollere rigtigheden af de afgivne oplysninger. Derfor følges KL's forslag om underskrevet revisorpåtegning ikke.

2) Økonomi

(DANVA, KL, VandCenter Syd, DI, Esbjerg Forsyning A/S, Randers Spildevand A/S, Aalborg Forsyning, Kloak A/S,)

DANVA og KL påpeger, at implementeringen af lovforslaget vil have væsentlige administrative og økonomiske konsekvenser for både spildevandsselskaberne og kommunerne. DANVA bemærker, at spildevandsselskaberne har meget forskellige administrative og økonomiske forudsætninger for at implementere lovforslaget. Ligeledes vil det give anledning til øget administration at afregne kunderne efter differentierede takster og få afklaret, hvilke kundegrupper, der kun må afregnes på den højeste takst uanset forbrug, og hvilke kundegrupper der skal afregnes efter differentierede takster i forhold til deres forbrug. KL bemærker, at forslaget medfører en mere kompliceret takststruktur og dermed bl.a. en øget administrativ byrde ved godkendelse af takster.

DI og Esbjerg Forsyning A/S, Randers Spildevand A/S, Aalborg Forsyning, Kloak A/S finder det vigtigt, at der findes en let og administrerbar metode til at differentiere mellem virksomheder, der opererer på markedsvilkår og andre større udledninger, samt at denne skelnen er objektiv entydig, og at det ikke bliver et skøn, det pålægges forsyningerne at forestå.

DANVA og VandCenter Syd mener, at vandselskaberne i forhold til prisloftsreguleringen bør holdes skadesløse for de etablerings- og driftsomkostninger, som trappemodellen medfører, eksempelvis ved at omkostninger til etablering af de nødvendige administrative systemer kan dækkes gennem et investeringstillæg, mens driftsudgifterne anses som et miljø- og servicemål.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen kan oplyse, at det er hensigten, at der ved udmøntningen af lovforslaget tages højde for at lave så enkle og administrerbare løsninger som muligt for såvel spildevandsforsyningsselskaber, kommuner som virksomheder. Det er i denne forbindelse blevet præciseret i bemærkningerne, at lovforslaget medfører administrative konsekvenser i implementeringsfasen for spildevandsforsyningsselskaberne. Endvidere skal det understreges, at kommunerne alene skal foretage en legalitetsgodkendelse af taksterne, som de gør i dag.

Det er Naturstyrelsens opfattelse, at lovforslaget ikke indebærer særlige administrative konsekvenser for det offentlige, samt at det ikke indebærer økonomiske konsekvenser for det offentlige.

Generelt antages det, at spildevandsforsyningsselskabernes økonomistyringssystemer kan håndtere de løsninger, der arbejdes på. Som nævnt er det ikke hensigten, at spildevandsforsyningsselskaberne skal foretage en kontrol af de afgivne oplysninger.

Desuden kan det oplyses, at spildevandsforsyningsselskabernes udgifter til implementering af de nye regler skal håndteres efter de gældende regler om prisloftsfastsættelse. Med lovforslaget ændres der således ikke ved prisloftsreguleringen.

3) Beregning af bidragets størrelse

(DANVA, DI, KL, VandCenter Syd, FVD)

DANVA og DI bemærker, at det bør fremgå af bekendtgørelsen, at det vandforbrug, der lægges til grund for afregningen af virksomheder omfattet af bestemmelserne om differentierede takster (trappemodellen), er den del af vandforbruget, virksomheden tilleder til kloak, fx når virksomheder kan fradrage den vandmængde, der indgår i produkterne eller fordampes i den udledte spildevandsmængde, eller når der afledes vand til kloakken, uden der har været et vandforbrug, for eksempel vand fra en virksomheds produktionsprocesser. DI foreslår, at det præciseres, at det er udledningen fra den samlede produktionsenhed. DANVA foreslår endvidere, at det præciseres, at virksomheder – herunder vandforsyninger - der betaler nedsat vandafledningsbidrag efter betalingslovens § 2 b, ikke skal kunne opnå reduktion efter trappemodellen også.

DANVA mener endvidere, at det skal fremgå tydeligt af lovbemærkningerne eller af bekendtgørelsen, at det er udstykningslovens ejendomsbegreb, der lægges til grund for vurderingen af vandforbruget på en ejendom. DANVA nævner som eksempel på et muligt problem, at efter udstykningsloven kan én samlet fast ejendom i nogle tilfælde bestå af flere matrikler, der ligger fysisk adskilte fra hinanden. I forhold til trappemodellen kan det være et problem, at fysisk adskilte områder efter udstykningsloven kan have status som værende en ejendom.

DANVA, VandCenter Syd og KL mener, at der er usikkerhed om, hvilke forbrugergrupper der er omfattet af lettelserne. DANVA går ud fra, at både offentligt og privat ejede vandforsyninger vil være omfattede af trappemodellen

VandCenter Syd og DANVA bemærker, at det er uklart, hvordan trappemodellen skal administreres i forhold til erhvervsvirksomheder, som er lejere. VandCenter Syd foreslår, at såfremt erhvervsvirksomheder på lejet grund skal være omfattet af reglerne, bør der stilles krav om etablering af selvstændige afregningsmålere på virksomheden (bimålere). FVD henleder opmærksomheden på, at det er vandværkerne, der er ansvarlige for opsætning, drift, registrering og vedligeholdelse af målerne hos den enkelte virksomhed og forbruger. I forbindelse med reglen i § 1 nr. 4 skal FVD understrege behovet for en samordning af disse regler samt anmode om, at dette indgår som opfølgning i lovforslaget og udmøntes i kommende bekendtgørelser.

KL påpeger, at det klart skal fremgå, hvorvidt boligselskaber o. lign., som har én central vandmåler, OG som er registreret som virksomhed, er omfattet af reglerne om differentierede takster.

KL nævner, at der er behov for klarhed over, hvordan håndtering af blandet byggeri (bolig/erhverv) og af offentlige ejendomme, herunder om fx offentlig skole, hospital osv. vil blive omfattet af den degressive takst fordi der findes privat skoler, hospitaler osv. KL efterlyser i denne forbindelse en klar definition af begrebet markedsvilkår.

DANVA bemærker, at betaling for spildevandsafledning efter de gældende regler som udgangspunkt er et forhold mellem ejeren af ejendommen og spildevandsselskabet og foreslår samtidig, at det overvejes, om der er behov for et direkte forhold mellem spildevandsselskab og lejer. I denne forbindelse mener DANVA, at det skal være spildevandsselskabet, der har kompetencen til at beslutte, om selskabet vil indføre individuel afregning med lejere. DANVA nævner endvidere, at ikke er klart, hvordan lejere i fx et butikcenter eller erhvervsark skal behandles.

VandCenter Syd foreslår, at det præciseres, at det er de lokale forhold, som er afgørende for omkostningerne ved behandling af spildevandet, hvorfor det må anbefales at lade det være op til vandselskaberne (og kommunerne som skal godkende taksterne) at fastsætte den nærmere afgrænsning af trinnene i trappemodellen.

Naturstyrelsens bemærkninger

Naturstyrelsen er enig i betragtningerne om, at det vandforbrug, som lægges til grund for afregning af vandafledningsbidrag også fremadrettet skal anvendes. Dette er blevet præciseret i bemærkningerne og vil også blive lagt til grund ved udmøntningen af lovforslaget. Desuden er lovteksten justeret, således at miljøministeren får bemyndigelse til at fastsætte regler om, at ejendomme, som har nedsat vandafledningsbidrag efter betalingslovens § 2b ikke opnår reduktion efter både § 2 b og efter trappemodellen, i lighed med den foreslåede bemyndigelse vedrørende det justerede betalingsprincip.

Ligeledes er der i lovforslaget indført en bemyndigelse til fastsættelse af regler om, hvordan ejendomsbegrebet forstås i forhold til trappemodellen samt til fastsættelse af regler om afgrænsning af, hvem der omfattes af trappemodellen, herunder hvordan erhvervslejemål behandles. Dette er blevet nærmere uddybet i bemærkningerne. Naturstyrelsen kan i denne forbindelse oplyse, at det er hensigten, at det vil blive fastsat, at alle virksomheder, der er på markedsvilkår, vil blive omfattet af trappemodellen. Dette vil blive nærmere fastlagt i de udmøntende regler, og Naturstyrelsen vil selvfølgelig inddrage interessenterne i denne forbindelse.

Naturstyrelsen er enig i FVDs betragtninger om ejerskab mv. af målere og kan i denne forbindelse nævne, at det ikke er hensigten med lovforslaget at ændre herved. Endvidere kan det oplyses, at det ikke er omfattet af dette lovforslag at samordne reglerne herom med de gældende regler på vandforsyningsområdet.

For så vidt angår forslaget om, at lade det være op til spildevandsforsyningsselskaberne at fastsætte trinnene i trappemodellen, kan det oplyses, at det er spildevandsforsyningsselskaberne, der fastsætter taksterne efter nærmere angivne principper, som fremgår af bemærkningerne og vil blive nærmere fastsat i de udmøntende regler.

4) Effektivisering og indfasning

(DI, VandCenter Syd, Dansk Miljøteknologi, KL, DANVA, Danske Slagtermestre)

KL, DANVA, VandCenter Syd og Dansk Miljøteknologi bemærker, at effektiviseringskrav bør ske efter en grundig vurdering af effektiviseringsmuligheder og bør inddrages i igangværende evaluering af vandsektorloven. DANVA ser det som helt afgørende, at der ikke pålægges vandselskaberne yderligere effektiviseringskrav, så længe evalueringen af den eksisterende økonomiske regulering af vandselskaberne pågår. Det bør fremgå mere klart, om den effektivisering af vandsektoren på ca. 700 mio. kr. frem til år 2018, som er indeholdt i dette lovforslag, træder i stedet for de effektiviseringskrav, som ellers skulle indregnes i de årlige prislofter. Dansk Miljøteknologi foreslår, at der i denne forbindelse bør sikres et grundlæggende incitament til at tænke en innovativ og bæredygtig udvikling i vandsektoren.

Dansk Miljøteknologi og Danske Slagtermestre finder det ikke godtgjort i lovforslaget, at det vil være muligt at reducere udgifterne for de store vandforbrugende virksomheder med 700 mil. kr. uden at det vil medføre større udgifter for husholdninger og mindre virksomheder. Danske Slagtermestre sætter spørgsmålstegn ved muligheden for at kunne effektivisere sig til 700 mio. kr. over fem år og mener derfor, at det vil ramme de små virksomheder rigtig hårdt.

Naturstyrelsens bemærkninger

Partierne bag vandsektorforliget har i maj 2013 indgået en rammeaftale om effektiviseringer for 700 mio. kr. På baggrund af Forsyningssekretariatets estimat om at effektiviseringspotentialet i spildevandssektoren er på ca. 1 mia. kr., anser partierne bag vækstplanen at det er realistisk at opnå effektiviseringer på 700 mio. kr. i perioden 2014-2018. På den baggrund er partierne bag vandsektorforliget enige om, at gennemføre effektiviseringer i spildevandsektoren for 700 mio. kr. i perioden 2014 til 2018.

Den konkrete model for implementeringen af de øgede effektiviseringer udarbejdes i en proces der inddrager forligskredsen på baggrund af evalueringen af vandsektoren, der gennemføres i 2013. Der tilstræbes at finde en model, som tager hensyn til spildevandsselskabernes behov for nye investeringer og innovation.

Forligskredsen træffer beslutning om en konkret model senest 1. marts 2014.

c) Øvrige betalingsprincipper

(Gribvand Spildevand A/S, VandCenter Syd, DANVA, KL, Landbrug & Fødevarer, FSR – Danske Revisorer, Bryggeriforeningen)

DANVA, KL, VandCenter Syd og Gribvand Spildevand A/S foreslår, at det faste bidrag hæves. DANVA mener, at med en forhøjelse af betalingen af det faste bidrag, ville betalingen fra kunder med lavt vandforbrug også blive mere retfærdig og bidrage til en mere retfærdig betaling for mange virksomheder, da disse typisk har et stort vandforbrug. KL påpeger samtidig, at det er vigtigt, at den samlede betalingsstruktur analyseres i det igangværende arbejde med evaluering af vandsektoren, herunder mulighed for at ændre på størrelsen af det faste bidrag, så det bliver mere kostægte og i højere grad afspejler, at op mod 80 % af omkostningerne ved håndtering af spildevand er faste udgifter.

VandCenter Syd foreslår, at en reel omkostningsbestemt takststruktur for afledning af spildevand også må omfatte indførelse af et egentligt regnvandsbidrag, da afledningen af regnvand – og herunder tilpasning til mere intensiv nedbør – udgør en betydelig driver for vandselskabernes omkostninger.

Landbrug & Fødevarer gør opmærksom på, at fødevirksomhederne, på trods af en mere kostægte betaling ved indførelse af en trappemodell for spildevandsbetalingen, stadig vil komme til at betale en overpris for rensningen af deres spildevand hos et forsyningsselskab. Landbrug & Fødevarer opfordrer til, at der arbejdes videre med at finde en egnet betalingsmodel, som skiller betalingen for spildevand og regnvand ad, som spildevandsudvalget også har analyseret på.

DANVA ønsker det justerede betalingsprincip helt afskaffet, da det har en række ulemper. Bryggeriforeningen ønsker, at ejendomme, der har tilladelse efter det justerede betalingsprincip ikke bliver undtaget fra trappemodellen. Foreningen mener, at det er uhensigtsmæssigt, at en virksomhed, med samme vandforbrug som andre tilsvarende virksomheder, ikke skal have samme adgang til ”mængderabatten”, særligt når den direkte tilslutning netop gør, at den ikke belaster det øvrige kloaknet.

FSR mener, at det ud fra et brugersynspunkt ville det være ønskeligt, hvis det i forslaget blev indskrevet og præciseret i selve lovteksten, at det justerede betalingsprincip fortsat kan anvendes, og at anvendelsen heraf ikke længere kræver selskabsmæssig udskillelse af rensaneanlæggene, men at det er tilstrækkeligt, at der sker en regnskabsmæssig adskillelse.

Naturstyrelsens bemærkninger

Dette lovforslag drejer sig om at indføre en trappemodell for betalingen af vandafledningsbidrag med henblik på at lette betalingen for store vandforbrugende virksomheder. Hensigten med lovforslaget er ikke en generel revision af betalingsreglerne for spildevand. Lovforslaget indeholder derfor ikke generelle ændringer af de forskellige bidrag, men alene konsekvensændringer med henblik på at tilpasse reglerne den nye betalingsstruktur med en trappemodell.

Det faste bidrag hæves derfor ikke, ligesom det justerede betalingsprincip ikke ophæves med lovforslaget.

For så vidt angår Bryggeriforeningens ønske om, at ejendomme, der er omfattet af det justerede betalingsprincip, ikke skal kunne undtages trappemodellen, kan det oplyses, at forslaget alene er en hjemmel hertil. Bryggeriforeningens hørings svar vil blive inddraget i forbindelse med stillingtagen til en evt. udmøntning. Dog skal det oplyses, at det er hensigten med forslaget, at ejendomme ikke vil få mulighed for at få dobbelt nedsættelse i betalingen for vandafledning.

Med hensyn til forslaget om at indføre et regnvandsbidrag kan det oplyses, at det ikke ligger inden for rammerne af dette lovforslag.

d) Særbidrag

(DI, Fredericia Spildevand A/S, Esbjerg Forsyning A/S, Randers Spildevand A/S, Aalborg Forsyning, Kloak A/S, Landbrug & Fødevarer, KL, Danske Regioner)

DI, Landbrug & Fødevarer, KL og Esbjerg Forsyning A/S, Randers Spildevand A/S, Aalborg Forsyning, Kloak A/S hilser velkommen, at Naturstyrelsen vil udarbejde nye og klare retningslinjer for, hvordan og hvornår der skal opkræves særbidrag. DI mener, at det er vigtigt at disse retningslinjer inkluderer såvel positive som negative effekter af industrispildevand i beregningsgrundlaget, samt at det bør overvejes, om et særbidrag er anlægsspecifikt eller forsyningsspecifikt. Landbrug & Fødevarer opfordrer til, at der indføres en klagemulighed over takstfastsættelsen ved førstkomende ændring af vandsektorloven, ligesom der generelt er behov for større åbenhed og forbrugerindflydelse.

Fredericia Spildevand A/S mener, at hvis der indføres rigide krav for individuel dokumentation, kan det medføre en fordyrelse af administrationen, idet der må indhentes væsentlig konsulent hjælp for at forsøge at dokumentere udgifter individuelt, eller at særbidragsreglerne helt opgives, hvilket vil medføre et ringere vandmiljø. Fredericia Spildevand A/S må derfor stærkt fraråde at der stilles yderligere detaljeringskrav vedr. dokumentation og beregning af særbidrag.

Naturstyrelsens bemærkninger

De nærmere regler vedrørende udmøntning af de foreslåede bemyndigelser til miljøministeren for så vidt angår særbidrag skal nærmere fastlægges i en bekendtgørelse. Naturstyrelsen bemærker, at flere høringsparter hilser sådanne retningslinjer velkommen, og kan samtidig oplyse, at det ikke er hensigten, at der skal indføres krav om rigid dokumentation, men at fastsættelsen af særbidraget skal være mere virksomhedsspecifik end den er i dag. Naturstyrelsen skal i denne forbindelse slå fast, at de nærmere regler vil blive udarbejdet i tæt samarbejde med interessenterne, og branchen vil selvfølgelig blive inddraget med henblik på at undgå svært administrerbare regler.

e) Øvrige forhold

(VandCenter Syd, Advokatrådet, DANVA, Landbrug & Fødevarer, DI, KL, Dansk Miljøteknologi, Danske Slagtermestre, Danske Havne)

VandCenter Syd mener, at revisionen af betalingsloven er en oplagt mulighed for at harmonisere betalingsreglerne for vandforsyning og spildevandsafledning, og at det vil være hensigtsmæssigt at indføje en hjemmel i betalingsloven til, at ministeren kan fastsætte nærmere regler for forholdet mellem borgerne og spildevandsforsyningen i form af et normalregulativ svarende til situationen på vandforsyningsområdet.

Landbrug & Fødevarer opfordrer til, at der sker en nærmere dialog om de udmøntende regler.

VandCenter Syd ønsker det præciseret, hvem der skal have ansvaret for udvikling af de nødvendige it-systemer til digital indberetning, og at såfremt det er vandselskaberne ansvar, vil det være nødvendigt med en klar beskrivelse af funktionskrav m.v. Såfremt det er staten, skal det sikres, at systemet kan arbejde sammen med vandselskabernes indberetnings og afregningssystemer.

Advokatrådet finder, at det er retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, at der med lovforslaget overlades så brede og upræcise beføjelser til miljøministeren, og foreslår, at bemyndigelsesbestemmelserne nærmere afgrænses og præciseres i loven.

Flere høringsparter udtrykker ønske om vejledende skrivelser om dels tidsplanen for implementeringen af ændringerne i betalingsloven, dels indholdet af bekendtgørelsen (og eventuelt ændringsloven). DANVA mener, at dette vil være en meget stor hjælp for vandselskaberne til at komme i mål med implementeringen.

Flere høringsparter påpeger, at der er et ikke uvæsentligt tidspres, hvis forsyningerne skal være i stand til at starte indfasningen af trappemodellen fra 1. januar 2014, bl.a. på baggrund af manglende opdatering i IT-systemer. Naturstyrelsen bedes derfor så hurtigt som muligt udstede de nødvendige bekendtgørelser og vejledninger, der udfylder rammerne i lovforslaget.

VandCenter Syd opfordrer i denne forbindelse til, at der etableres en overgangsordning således, at trappemodellen økonomisk har virkning fra den 1. januar 2014, men at de administrative systemer m.v. ikke nødvendigvis skal være på plads på dette tidspunkt.

Dansk Miljøteknologi har svært ved at se sammenhængen mellem den foreslåede reduktion i udgifterne til vandafledning for de store vandforbrugende virksomheder og sikringen af at de store vandforbrugende virksomheder fremover fortsat vil lægge vægt på udvikling og anvendelse af vandeffektive teknikker og processer. Dansk Miljøteknologi foreslår, at det af hensyn til mere effektiv brug af vandressourcerne bør indgå i udmøntningen af lovforslaget, at der på anden måde stilles krav til de store vandforbrugende virksomheder om, at de løbende skal sikre, at der anvendes vandeffektive teknikker og processer i produktionen af hensyn til en mere effektiv brug af vandressourcerne i Danmark.

KL og Danske Slagtermestre mener, at lovforslaget betyder, at incitamentet for at gennemføre vandbesparelser og udvikle innovative miljøteknologiske løsninger i virksomhederne bliver påvirket i negativ retning.

Det er Danske Havnes klare opfattelse, at lovforslaget ikke ændrer ved eksisterende opkrævningspraksis.

Naturstyrelsens bemærkninger

Som nævnt ovenfor, er lovforslaget ikke en generel revision af betalingsloven, hvorfor VandCenter Syds forslag om at harmonisere betalingsreglerne for vandforsyning og spildevandsafledning ikke er medtaget i lovforslaget. Derimod kan Naturstyrelsen oplyse om, at VandCenterSyds forslag vedrørende udvikling af IT-systemer vil blive vurderet ved udmøntningen af reglerne for så vidt angår udvikling af nødvendige IT-systemer.

I forhold til Advokatrådets bemærkninger om forslagets bemyndigelser til miljøministeren kan Naturstyrelsen oplyse, at der er gennemført præciseringer i såvel lovteksten som bemærkningerne i forhold til rækkevidden af de foreslåede bemyndigelser.

Naturstyrelsen er opmærksom på, at udmøntningen af reglerne og indførelsen af trappemodellen sker under et vist tidspres for såvel spildevandsforsyningsselskaber som kommuner. Naturstyrelsen vil derfor bidrage med så megen hjælp og vejledning, som det er muligt.

For så vidt angår forslagene om at sammenkæde lovforslagets formål om lettelse til vandforbrugende virksomheder og kostægthed med en mere effektiv brug af vandressourcerne, kan Naturstyrelsen oplyse, at regeringen sideløbende med indførelsen af trappemodellen sætter fokus på større vandeffektivitet og fx øget genbrug af vand i industrien. Som led i Vækstplanen for vand, bio og miljøløsninger og Innovationstrategien er der sat midler af til at etablere et offentlig-privat partnerskab omkring større brug af alternative vandkilder (sekundavand). Det kan endvidere oplyses, at der også kommer fokus på bl.a. de barrierer i form af fx regulering, der i nogle brancher er for øget genbrug af vand. Samtidig har Miljøministeriet udmeldt Grøn teknologi-midler til udvikling og demonstration af vandeffektive løsninger i industrielle processer.